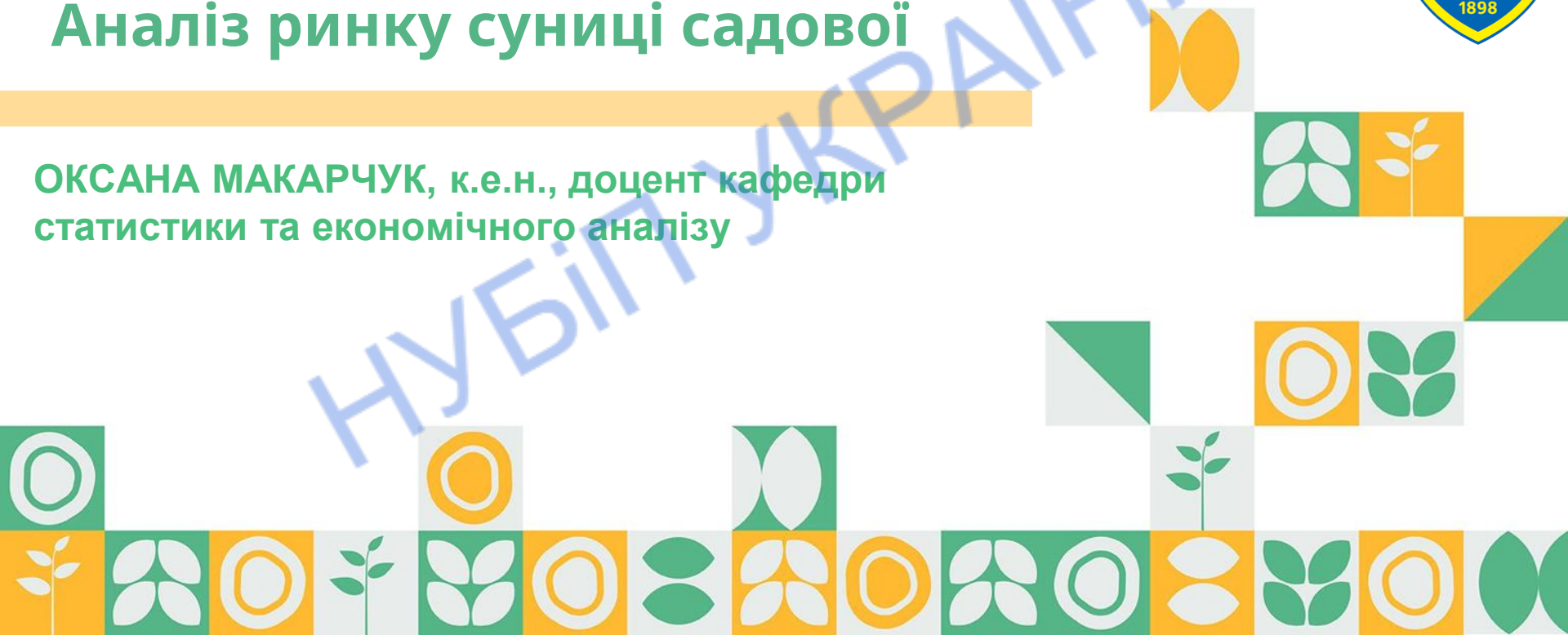

Аналіз ринку суниці садової

ОКСАНА МАКАРЧУК, к.е.н., доцент кафедри
статистики та економічного аналізу

Ринкові тренди

- Україна входить до числа провідних виробників суниці в Європі
- Основна частка виробництва (приблизно **70–80%**) припадає на **господарства населення**, тоді як промисловий сектор поступово розвивається
- Щорічний обсяг виробництва коливається в межах **55–65 тис. тонн** (залежно від погодних умов і площ)

Переважання свіжого сегменту

- основний попит формується у свіжому вигляді;
- висока сезонність;
- залежність від погодних умов.

Подовження сезону постачання

- активне використання тунелів і теплиць;
- рання та пізня суниця отримує преміальну ціну.

Обмежена, але зростаюча експортна орієнтація

- експорт свіжої суниці — складний через логістику;
- зростає експорт замороженої продукції.

Цінова волатильність

- різкі коливання цін у піковий сезон;
- вплив погодних ризиків;
- надлишкова пропозиція у короткий період.

Розвиток органічного та преміального сегментів

- попит на органічну суницю;
- висока додана вартість;
- обмежені обсяги.

Поступове зростання контрактних відносин

- контракти з ритейлом і переробниками;
- стабільніші ціни;
- жорсткі вимоги до якості.

Виклики галузі

1. Сезонність і обмежений період збору

- Суниця має короткий сезон плодоношення, що обмежує обсяги свіжого продукту для продажу та експорту.
- Потрібна точна координація збору та постачання для уникнення псування продукції.

2. Проблеми з логістикою та холодовим ланцюгом

- Суниця швидко псується, тому критично важливий ефективний холодовий ланцюг при транспортуванні.
- Високі витрати на зберігання та транспортування.

3. Кліматичні та погодні ризики

- Заморозки, посуха або сильні дощі можуть суттєво вплинути на врожай.
- Зміна клімату збільшує непередбачуваність виробництва.

4. Висока конкуренція на міжнародних ринках

- Польща, Іспанія та Нідерланди мають добре розвинене виробництво та експорт, пропонуючи продукцію високої якості за конкурентними цінами.
- Українські виробники часто стикаються з проблемами щодо стандартів якості та сертифікації для ЄС.

5. Вимоги до сертифікації та якості продукції

- Необхідність фітосанітарних сертифікатів, HACCP та інших міжнародних стандартів для експорту.
- Недотримання стандартів може закрити доступ до прибуткових ринків.

6. Висока трудомісткість та дефіцит сезонної робочої сили

- Збір суниці вимагає ручної праці, що робить виробництво дорогим.
- Сезонні працівники часто важкодоступні або дорогі.

7. Цінова волатильність

- Ринок сильно залежить від сезонного попиту та пропозиції.
- Ціни можуть різко падати у період надлишку продукції.

8. Обмежена технологічна модернізація

- Недостатнє впровадження сучасних технологій вирощування, зрошення та захисту рослин.
- Низька частка органічного виробництва для ринків ЄС.

9. Доступ до фінансування та інвестицій

- Високі інвестиції потрібні для модернізації теплиць, зберігання та логістики.
- Малі фермери часто обмежені у доступі до кредитів або грантів.

**Рис. 1. Основні країни-імпортери свіжої
суниці в світі у 2024 р., т**

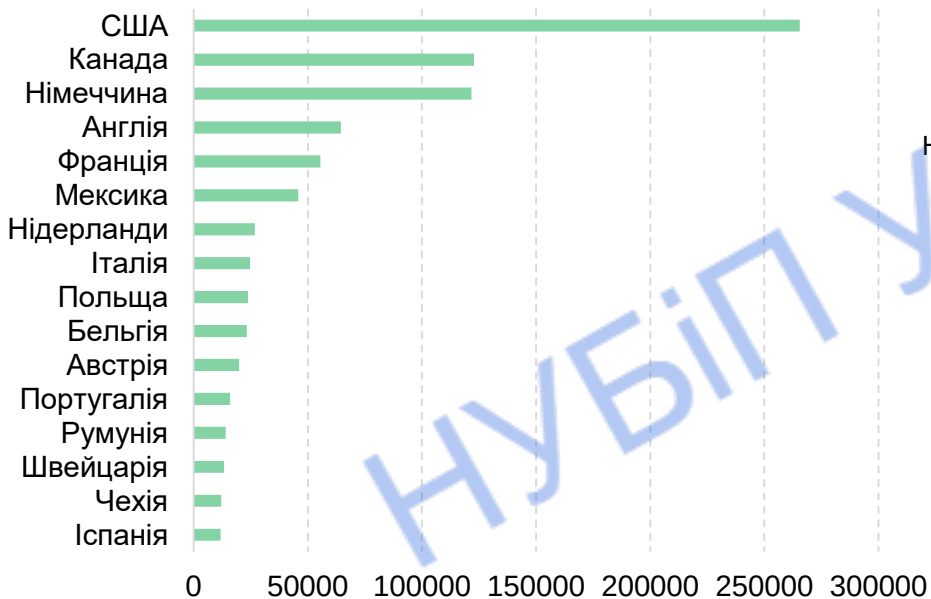
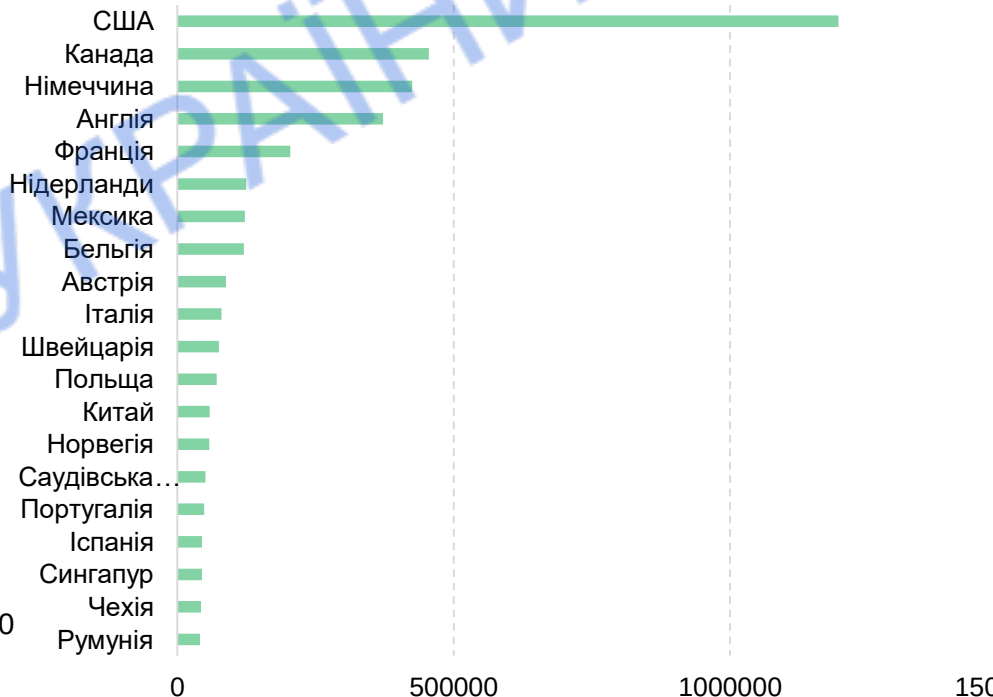

**Рис. 2. Вартість імпорту свіжої суниці основними
країнами-імпортерами світу у 2024 р., тис. дол. США**

Джерело: Побудовано за даними UN Comtrade data base, <https://comtradeplus.un.org/TradeFlowtrade>

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

Рис. 3. Основні країни-експортери свіжої суниці в світі
у 2024 р., т

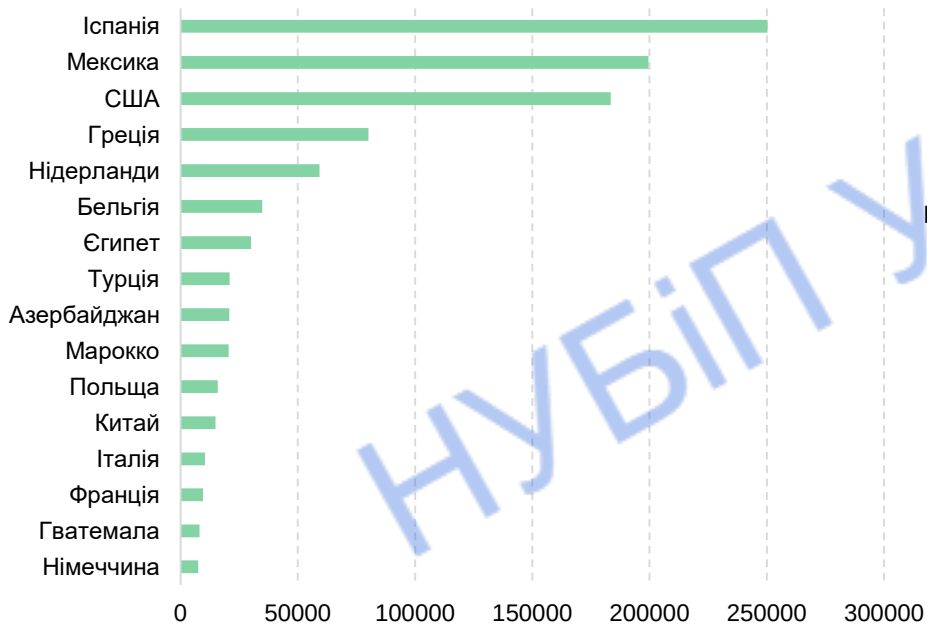
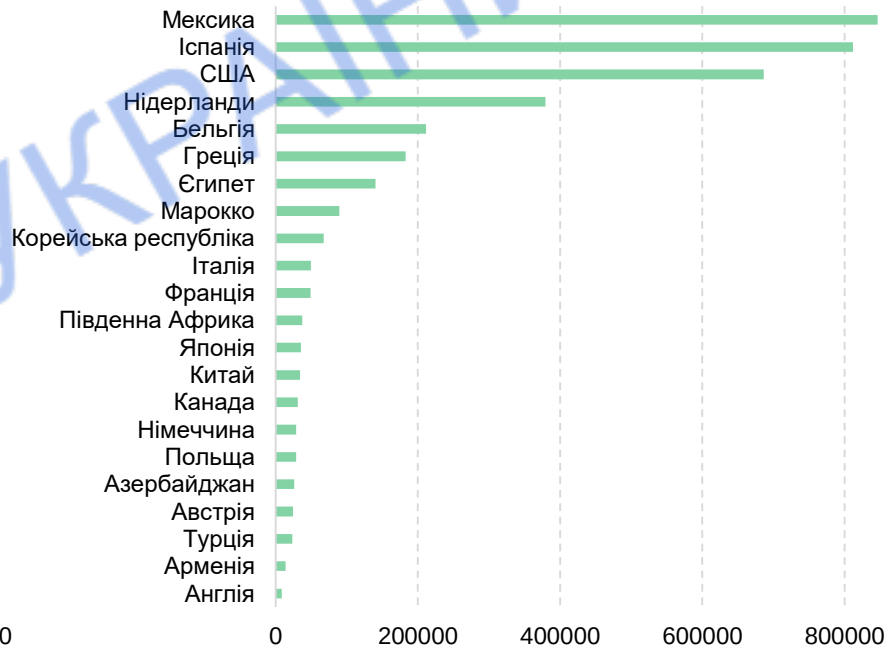

Рис. 4. Вартість експорту свіжої суниці
основними країнами-експортерами світу у
2024 р., тис. дол. США

Джерело: Побудовано за даними UN Comtrade data base, <https://comtradeplus.un.org/TradeFlowtrade>

Рис. 5. Основні країни-експортери замороженої суниці в світі у 2024 р., т

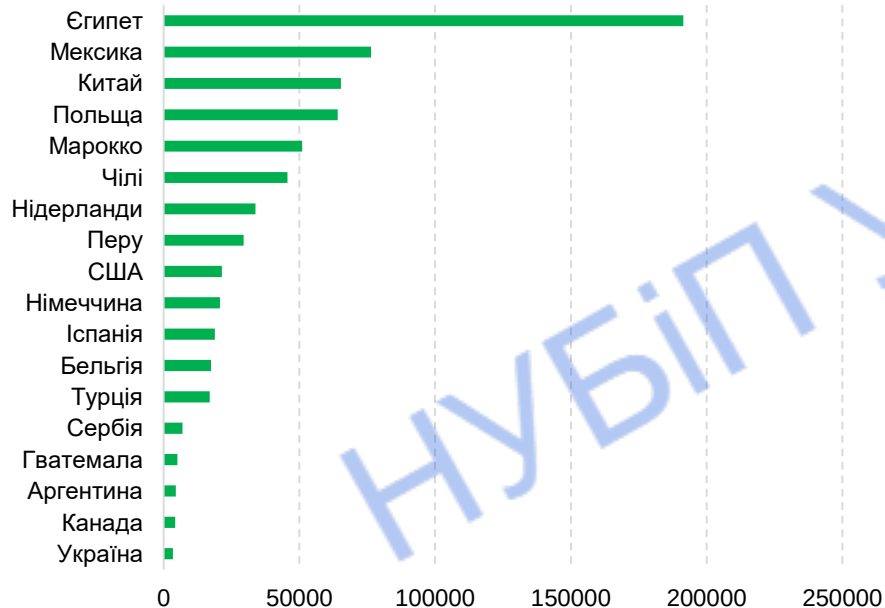

Рис. 6. Вартість експорту замороженої суниці основними країнами-експортерами світу у 2024 р., тис. дол. США

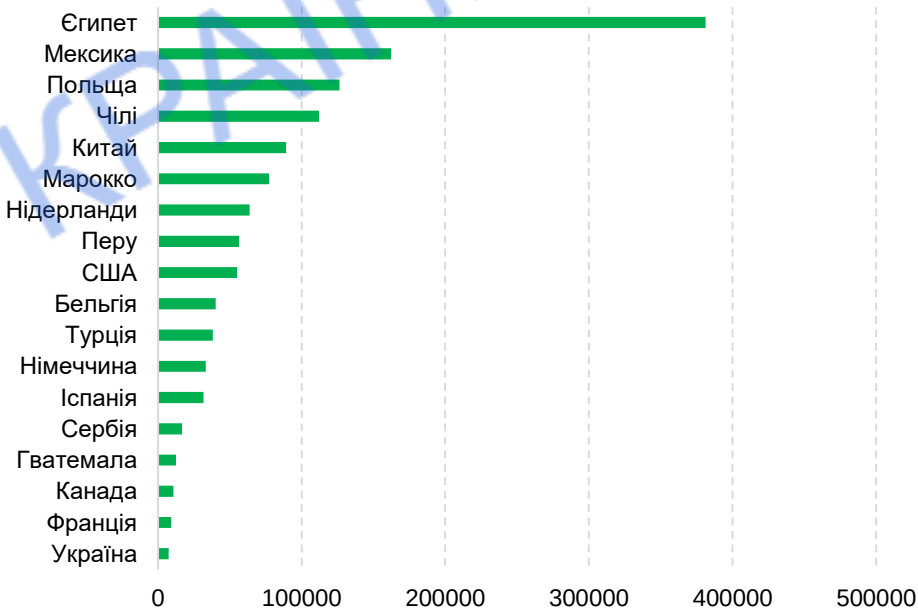

Рис. 7. Основні країни-імпортери замороженої суниці в світі у 2024 р., т

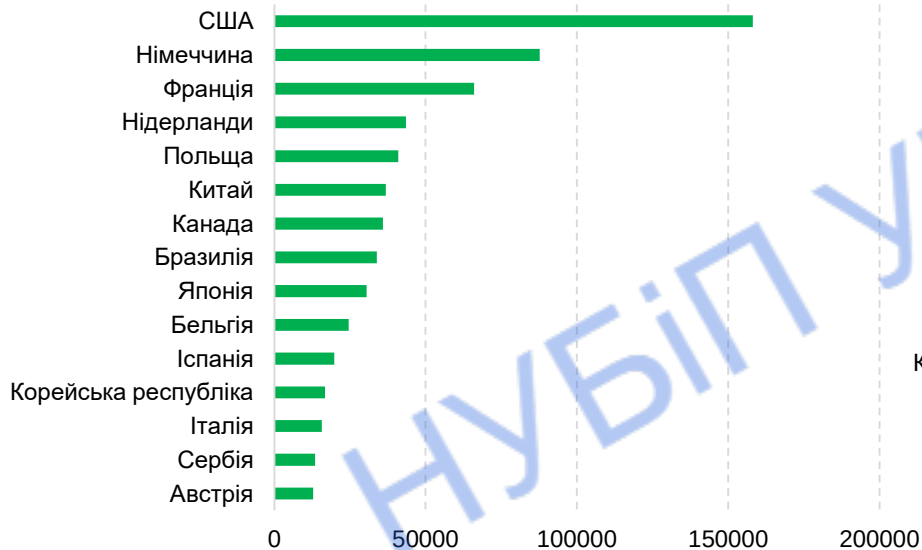
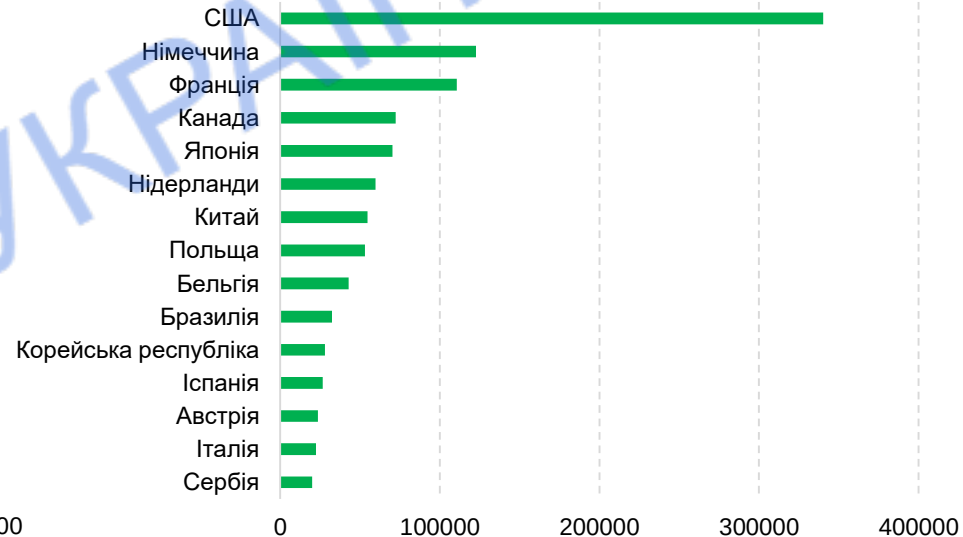

Рис. 8. Вартість імпорту замороженої суниці основними країнами-імпортерами світу у 2024 р., тис. дол. США

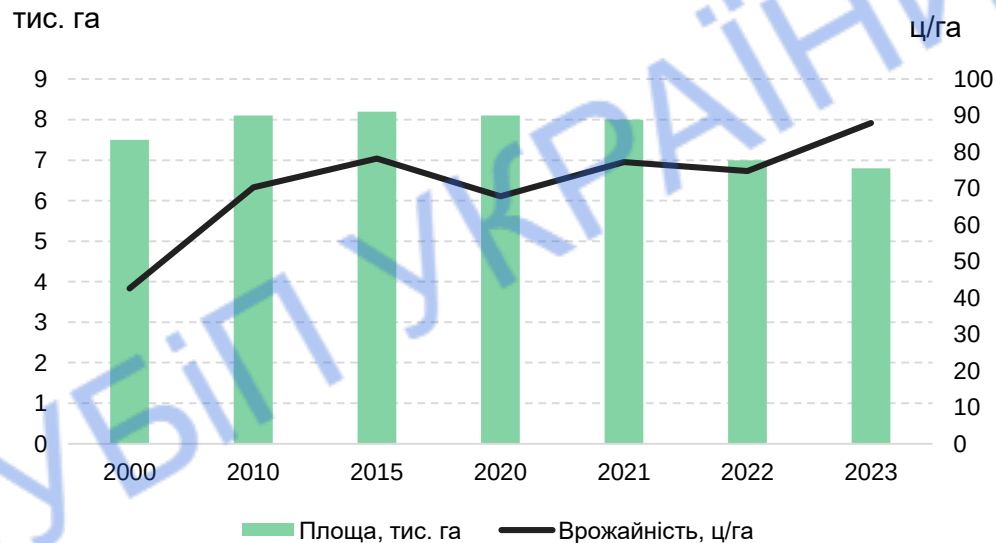

Джерело: Побудовано за даними UN Comtrade data base, <https://comtradeplus.un.org/TradeFlowtrade>

**Табл. 1. Діяльність виробників плодоягідних культур – суб'єктів
великого, середнього, малого та мікропідприємництва**

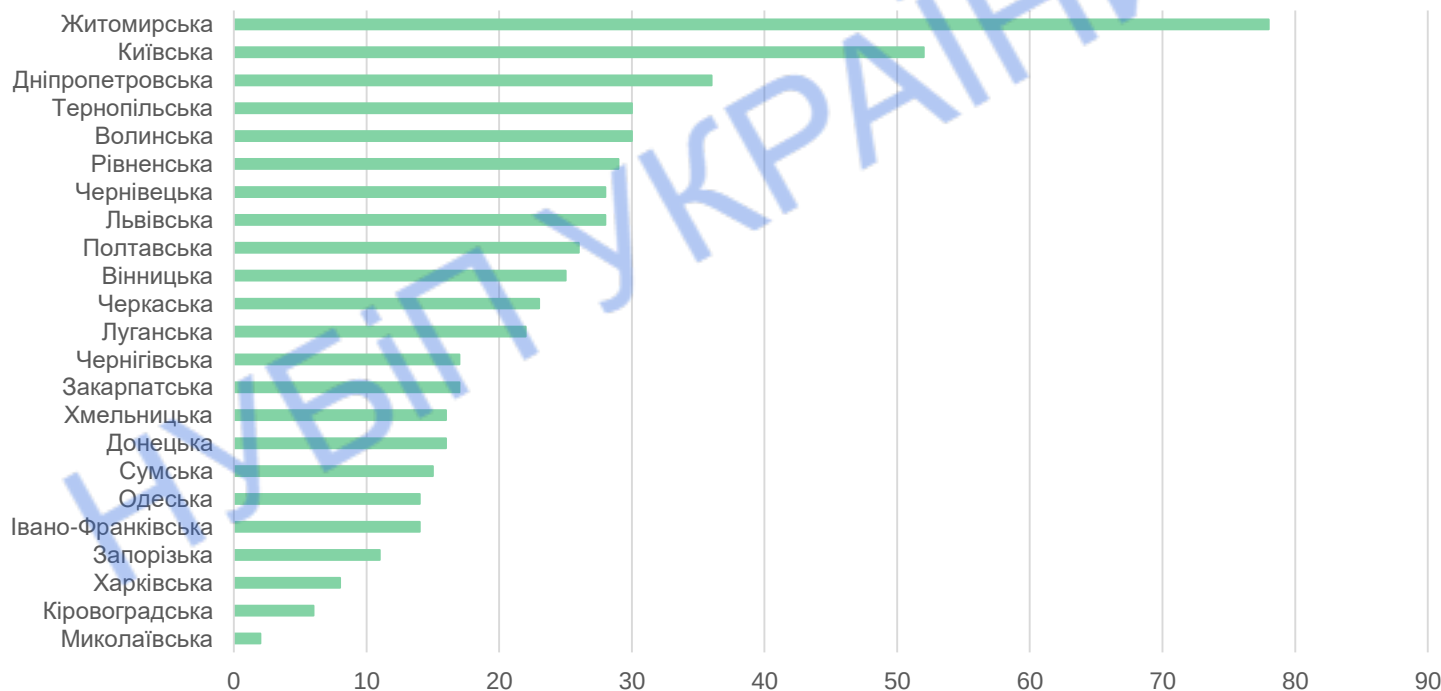
Показник	2015	2020	2021	2022
Виробництво зерняткових і кісточкових фруктів				
Кількість підприємств, одиниць:				
великі	-	-	-	-
середні	33	27	27	17
малі	812	885	827	608
- з них мікропідприємства	751	824	770	552
Рівень рентабельності операційної діяльності підприємств, %:				
великі	-	-	-	-
середні	49,6	8,5	-1,1	-17,2
малі	28,4	13,9	23,0	0,9
- з них мікропідприємства	15,6	19,1	17,8	4,6
Виробництво ягід, горіхів, інших плодових дерев і чагарників				
Кількість підприємств, одиниць:				
великі	-	-	-	-
середні	4	6	9	11
малі	746	921	912	781
- з них мікропідприємства	729	893	879	753
Рівень рентабельності операційної діяльності підприємств, %:				
великі	-	-	-	-
середні	-	45,3	14,2	21,8
малі	-	16,6	27,4	8,5
- з них мікропідприємства	28,7	12,8	16,6	13,4

Рис. 9. Динаміка площ насаджень суниці у плодоносному віці та їх врожайність

Джерело: Побудовано за даними Державної служби статистики України

**Рис. 10. Обсяг виробництва суніці за регіонами
України у 2023 р., тис.т**

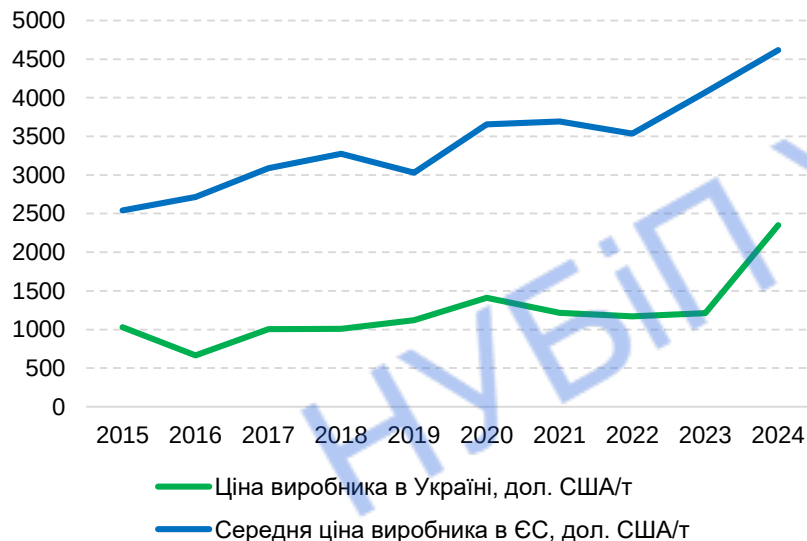
Джерело: Побудовано за даними Державної служби статистики України

Табл. 2. Динаміка експорту суниці з України за 2022-2024 рр.

Роки	Експорт з України, тис.т	Вартість експорту з України, тис. дол.США	Експорт з України до ЄС, тис.т	Частка України в експорті до ЄС, %	Частка ЄС в імпорті до ЄС, %	Топ-3 країни імпортери	Топ-3 імпортерів серед країн ЄС
2022							
Свіжа суниця (HS 081010)	0,21	434,33	0,21	99,9	1,11	Польща	Польща
Заморожена суниця (081110)	4,59	9083, 3	4,53	98,7	2,18	Польща, Німеччина, Чехія	Польща, Німеччина, Чехія
2023							
Свіжа суниця (HS 081010)	0,13	144,23	0,1	76,7	0,43	Польща, Молдова	Польща
Заморожена суниця (081110)	3,12	6024,7	2,93	94,0	1,37	Польща, Австрія, Чехія	Польща, Австрія, Чехія
2024							
Свіжа суниця (HS 081010)	0,19	233,27	0,17	90,0	0,84	Польща, Молдова, Румунія	Польща, Молдова, Румунія
Заморожена суниця (081110)	3,36	7416,1	3,27	97,3	1,57	Польща, Чехія, Німечина	Польща, Чехія, Німечина

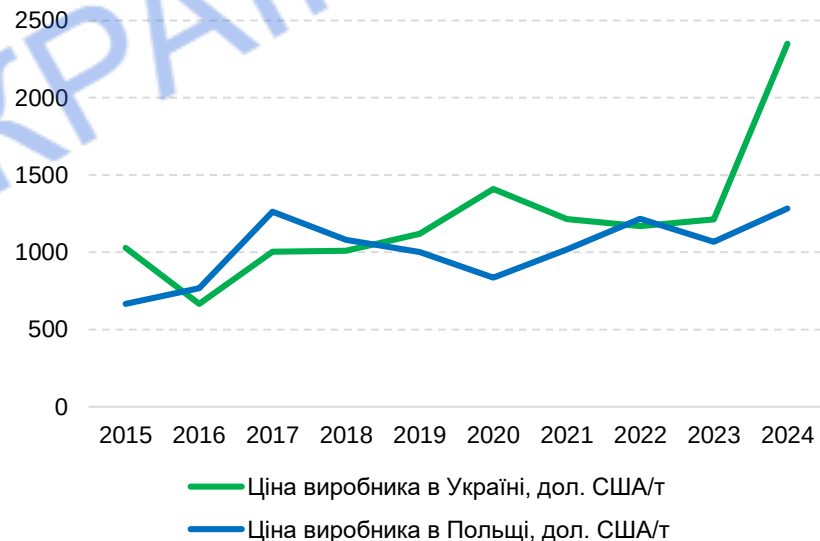
Джерело: (1) Звіт по Україні для результату 1. Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України» для результату I Підсумки PROGRESS в розробці національної програми адаптації до зміни клімату та підвищення стійкості сільського господарства, плідівництва та ягідництва, Київ, 2025; (2) UN Comtrade data base, <https://comtradeplus.un.org/TradeFlowtrade>

Рис. 11. Динаміка середньорічних цін суниці в Україні та ЄС, дол. США/т

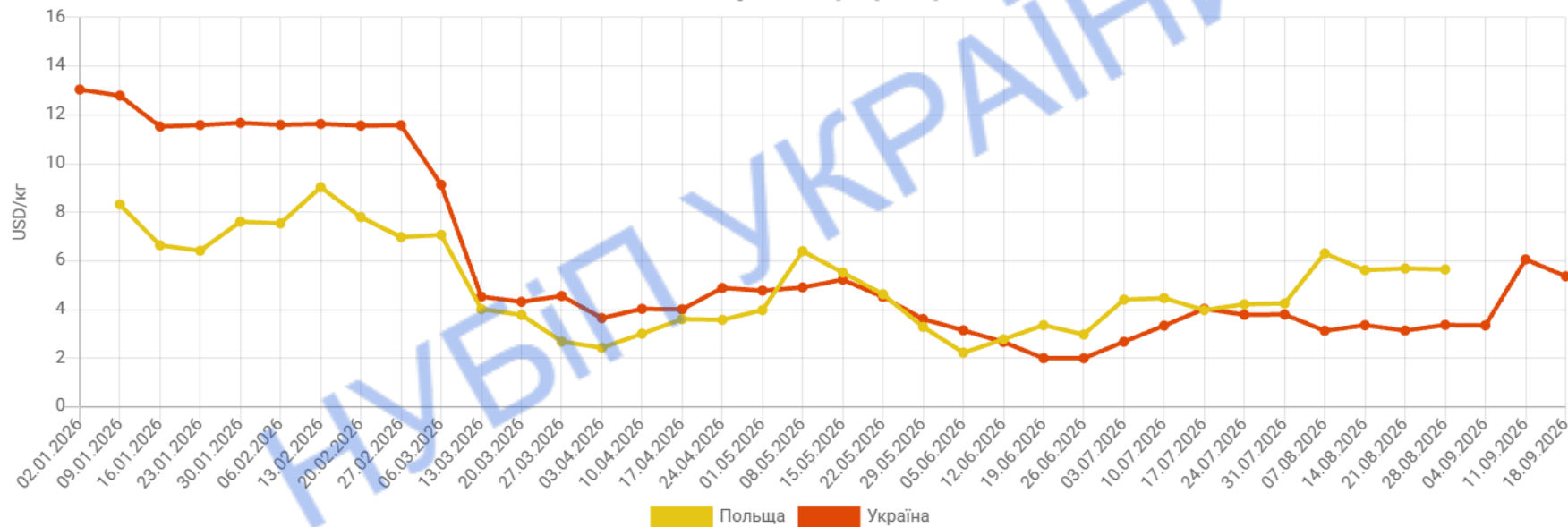
Джерело: Побудовано за даними FAOSTAT,
<https://www.fao.org/faostat/en/#data/PP>

Рис. 12. Динаміка середньорічних цін суниці в Україні та Польщі, дол. США/т

Джерело: Побудовано за даними FAOSTAT,
<https://www.fao.org/faostat/en/#data/PP>

**Рис. 13. Динаміка щотижневих цін на суницю в Україні та Польщі,
дол. США/кг**

Джерело: Побудовано за даними <https://east-fruit.com/uk/vybir-produktovoyi-hrupy/tsiny/?group=strawberries&lang=uk>

**Табл. 3. Собівартість 1 кг виробництва суниці у 2025 р.
залежно від способу вирощування, грн.**

Типові умови виробництва	
Відкритий ґрунт (поле)	Закритий ґрунт (плівкові тунелі/теплиці)
крапельне зрошення	рання продукція
мульчування плівкою	frigo-розсада
ручний збір	можливе опалення
без опалення	інтенсивна технологія

Висновки:

Відкритий ґрунт — економічно вигідніший для переробки та масового ринку.
Закритий ґрунт — доцільний для ранньої продукції, преміум-сегменту та експорту, попри вищу собівартість.

№п/п	Відкритий ґрунт (поле)	Витрати, тис. грн./га	Закритий ґрунт (плівкові тунелі/теплиці)	Витрати, тис. грн./га
1	Садивний матеріал	125	Амортизація теплиць / тунелів	700
2	Підготовка ґрунту	60	Садивний матеріал (frigo)	400
3	Добрива та ЗЗР	53	Субстрат/контейнери	180
4	Крапельне зрошення	75	Добрива та ЗЗР	34
5	Мульчування плівкою (з монтажем)	60	Опалення/електроенергія	200
6	Оплата праці (збір)	280	Оплата праці	750
7	Інші витрати	180	Інші витрати	150
	Всього витрати	833	Всього витрати	2414
	Середня врожайність	14 т/га	Середня врожайність	30 т/га
	Собівартість 1 т, тис. грн	59,5	Собівартість 1 т, тис. грн	80,47
	Собівартість 1 кг, грн.	59,50	Собівартість 1 кг, грн.	80,47

Джерело: власні розрахунки на основі експертних оцінок викладачів кафедри садівництва ім. проф. В. П. Симиценка НУБіП України. 2026 р.

Табл. 4. Рентабельність виробництва суниці у 2025 р.

Показники	Опт	Роздріб
Ціна реалізації (відкритий ґрунт), грн./кг	110,00	160,00
Ціна реалізації (закритий ґрунт), грн./кг	160,00	220,00
Прибуток (відкритий ґрунт), грн./кг	50,50	100,50
Прибуток (закритий ґрунт), грн./кг	79,50	140,00
Рентабельність (відкритий ґрунт), %	84,87	124,90
Рентабельність (закритий ґрунт), %	133,67	155,22

Джерело: власні розрахунки на основі експертних оцінок викладачів кафедри садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка НУБіП України, 2026 р.

ВИСНОВКИ

- ❖ Ринок суниці в Україні переважно внутрішньо орієнтований з високою часткою дрібних виробників
- ❖ Сильна сезонність і цінові коливання
- ❖ Експорт обмежений, але має потенціал — насамперед у замороженому сегменті.

Ключові проблеми:

- нестача сучасної логістики та охолодження;
- фрагментованість виробників;
- обмежений доступ до сертифікації.

Перспективи:

- кооперація виробників;
- розвиток переробки;
- нішеві сегменти (органічна продукція, рання продукція).

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!